

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei

Gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een
inventariserend veldonderzoek (proefsleuven)

Archeologisch Adviesbureau

6500 voor Chr.

3750 voor Chr.

2200 voor Chr.

700 voor Chr.

150 na Chr.

320 na Chr.

750 na Chr.

1650 na Chr.

C
U
L
T
U
R
H
I
S
T
O
R
I
E

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei

Gemeente Castricum

**Archeologisch vooronderzoek: een
inventariserend veldonderzoek (proefsleuven)**

drs. E. van der Laan

Archeologisch Adviesbureau

Colofon

Opdrachtgever: Stichting Landschap Noord-Holland

Titel: Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum; archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek proefsleuven

Status: eindversie

Datum: 30 november 2012

Auteur: drs. E. van der Laan

Projectcode: CABW3

Bestandsnaam: RA2614_CABW3

Projectleider: drs. R. W. de Groot

Projectmedewerkers: drs. E. van der Laan, F.J. van der Wal & N.L.A. Conradi MA

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: 420954, 420952

ARCHIS-waarnemingsnummers: nog niet verleend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 53296

Autorisatie: drs. I.A. Schute

Bevoegde overheid: gemeente Castricum (de heer H. Venema)

Adviseur bevoegde overheid: CultuurCompagnie (mevrouw drs. C. Nyst)

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwenveldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2012

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Stichting Landschap Noord-Holland heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau een inventariserend veldonderzoek in de vorm van proefsleuven uitgevoerd in verband met voorgenomen bodemingrepen in de gemeente Castricum. De bodemingrepen zullen bestaan uit de aanleg van een duiker in deelgebied Duinvallei en een langwerpige poel in deelgebied Bleumerweg. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in beide deelgebieden twee proefsleuven aangelegd.

Het voornaamste doel van het proefsleuvenonderzoek was het toetsen en aanvullen van de gespecificeerde archeologische verwachting met betrekking tot het onderzochte gebied. In eerste instantie gaat het om het (al dan niet) vaststellen van de aanwezigheid van archeologische grondsporen. Indien deze worden aangetroffen, wordt bepaald wat de aard, omvang, datering, kwaliteit en diepteligging van de aanwezige archeologische grondsporen/resten is. Het doel is tot een waardestelling te komen van de archeologische resten en uitspraken te kunnen doen over de behoudenswaardigheid van de vindplaats(en).

Op basis van het vondstmateriaal en de landschappelijke ligging van het sporenniveau kunnen in deelgebied Duinvallei twee vindplaatsen worden onderscheiden.

Vindplaats 1

In het westen van het deelgebied zijn in de strand(wal)afzettingen een greppelsysteem en diverse kuilen aangetroffen. Uit de strand(wal)afzettingen en uit één van de greppels zijn fragmenten handgevormd aardewerk verzameld die dateren uit de periode Late IJzertijd-Romeinse tijd. Het greppelsysteem bestaat uit greppels die variëren in breedte van 0,2 m tot 1,5 m en die noord-noordwest-zuidzuidoost georiënteerd zijn. De greppels 2, 4 en 8 staan daar min of meer haaks op. Alle greppels hebben gediend als ontwateringsgreppels en hebben te maken met de waterhuishouding op het terrein. Uit de coupes van de greppels blijkt dat ze in elk geval een aantal keer watervoerend zijn geweest. De kuilen zijn van uiteenlopende aard.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn de strand(wal)afzettingen met name onderzocht in het westelijke deel van deelgebied Duinvallei. Gezien de aanwezigheid van een hoger sporenniveau in de top van de duinafzettingen in het oostelijk deel, kon hier het niveau van de strandafzettingen niet worden onderzocht. Het is dus mogelijk dat de vindplaats zich verder in oostelijke richting uitstrekt en in het hele deelgebied of zelfs daarbuiten aanwezig is.

Vindplaats 2

De tweede vindplaats bestaat uit de zuidelijke wand van een bootvormige huisplattegrond en meerdere ontwateringsgreppels. Van de huisplattegrond zijn over een lengte van circa 13 meter, zeven paalkuilen aangetroffen. De huisplattegrond heeft een noordoost-zuidwestelijke oriëntatie en ligt op een lage duinrug in het oosten van het plangebied. Het duin wordt ontwaterd door meer-

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

dere greppels die op greppel S14 na allemaal parallel aan het duin lopen (noordwest-zuidoostelijke oriëntatie). De greppels zijn in het zuiden en oosten van het deelgebied aangetroffen. Op basis van de vorm van de huisplattegrond en het aardewerk dat uit de greppels en de paalkuilen is verzameld, dateert deze vindplaats uit de 10e tot 13e eeuw (Volle Middeleeuwen). De duinrug waarop de huisplattegrond is aangetroffen is in het oosten en in het westen begrensd in proefsleuf 2, maar strekt zich zeker verder in noordelijke en zuidelijke richting uit tot buiten de proefsleuf. De ontwateringsgreppels kunnen in het hele deelgebied en mogelijk ook daarbuiten aanwezig zijn.

Om uitspraken te kunnen doen over de behoudenswaardigheid van de vindplaatsen zijn ze gewaardeerd volgens de scoringstabel uit de KNA versie 3.2. Hieruit mag worden geconcludeerd dat zowel vindplaats 1 (greppelsysteem en kuilen uit de periode Late IJzertijd-Romeinse tijd) als vindplaats 2 (huisplattegrond en ontwateringsgreppels uit de Volle Middeleeuwen) behoudenswaardig is. Voor vindplaats 1 geldt dat deze waardering met name gebaseerd is op de fysieke kwaliteit. Vindplaats 2 scoorde op alle aspecten bovengemiddeld.

Voor beide vindplaatsen wordt aanbevolen deze *in situ* te behouden.

Na overleg met de opdrachtgever (de heer R. Houtwipper) en de adviseur van het bevoegd gezag (mevrouw C. Nyst van CultuurCompagnie) is overeengekomen dat in het deelgebied Duinvallei de werkzaamheden beperkt zullen blijven tot de noordwestelijke hoek van het deelgebied (figuur 2: rode lijn).

Vindplaats 1 is op dit deel van het terrein aangetroffen vanaf 0,9 m -Mv. De voorgenomen aanleg van de duiker zal de bodem tot maximaal 2 m -Mv verstoren. Hieruit volgt dat behoud van de vindplaats in de bodem niet mogelijk is.

Gezien de beperkte omvang van de bodemgrepen buiten de reeds aangelegde proefsleuf wordt aanbevolen de bodemingrepen te laten plaatsvinden onder archeologische begeleiding (protocol opgraven). In deze volgende onderzoeksfase dienen tevens de monsters t.b.v. botanisch onderzoek, die tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn genomen, te worden uitgewerkt.

Voorafgaand aan de begeleiding dient een Programma van Eisen te worden opgesteld door een senior KNA-archeoloog. Dit PvE dient te worden goedgekeurd door de bevoegde overheid alvorens de werkzaamheden kunnen starten.

Voor vindplaats 2 geldt dat realisatie van de plannen niet langer een bedreiging vormt. In het kader van de voorgenomen ingrepen wordt dan ook geen vervolgonderzoek aanbevolen voor het overige deel van het deelgebied duinvallei.

Wel wordt aanbevolen om vindplaats 2 op basis van zowel de fysieke als de inhoudelijke kwaliteit planologisch te beschermen. Indien in de toekomst toch bodemgrepen op het overige deel van het terrein plaats zullen vinden, dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van een vindplaats uit de Volle Middeleeuwen die al vanaf 0,5 m -Mv aanwezig is.

In het deelgebied Bleumerweg zijn geen vondsten of sporen aangetroffen binnen de maximale ontgravingsdiepte van de werkzaamheden. Voor deze locatie wordt geen vervolgonderzoek aanbevolen. De geplande aanleg van een langwerpige poel kan vanuit archeologisch oogpunt zonder

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

bezwaar worden uitgevoerd. Wel geldt dat wanneer desondanks zaken worden aangetroffen waarvan wordt vermoed dat deze van archeologische waarde zijn, het conform de Monumentenwet verplicht is deze aan te melden bij het bevoegd gezag.

Op basis van de bevindingen van dit onderzoek neemt de gemeente Castricum een selectiebesluit (contactpersoon als adviseur van de bevoegde overheid mevrouw C. Nyst).

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum

Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Inhoud

Samenvatting	5
1 Inleiding	11
1.1 Kader	11
1.2 Administratieve gegevens	11
2 Voorgaand onderzoek	13
3 Doel van het onderzoek	17
4 Methoden	19
5 Resultaten	21
5.1 Fysisch-geografisch onderzoek	21
5.2 Archeologie	23
6 Conclusies en aanbevelingen	31
6.1 Conclusies	31
6.2 Aanbevelingen	33
Literatuur	35
Gebruikte afkortingen	36
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen	37
Bijlage 1: Sporenlijst	39
Bijlage 2: Vondstenlijst	43
Bijlage 3: Monsterlijst	45
Bijlage 4: Profielkolommen	47

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum

Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

1 Inleiding

1.1 Kader

In opdracht van Stichting Landschap Noord-Holland heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau een inventariserend veldonderzoek in de vorm van proefsleuven uitgevoerd in verband met voorgenomen bodemingrepen in de gemeente Castricum (figuur 1). De bodemingrepen zullen bestaan uit de aanleg van een duiker in deelgebied Duinvallei en een langwerpige poel in deelgebied Bleumerweg. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in beide deelgebieden twee proefsleuven aangelegd (figuur 2).

Het proefsleuvenonderzoek betreft het vervolg op een eerdere fase van het inventariserend onderzoek dat bestond uit een bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek (Coppens & De Kruif, 2012). Bovendien heeft in het zuidelijke deel van het deelgebied Bleumerweg reeds in 2004 een verkennend booronderzoek plaatsgevonden (De Kort, 2004). Hieruit werd geconcludeerd dat de voorgenomen bodemingrepen kunnen leiden tot de aantasting van eventueel aanwezige archeologische resten. Op basis van de resultaten van het voorgaande onderzoek heeft de gemeente Castricum een selectiebesluit genomen. Conform dit besluit is een waarderend onderzoek in de vorm van proefsleuven uitgevoerd.

Voorafgaand aan de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek is, conform de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA; <http://www.sikb.nl>), een Programma van Eisen (PvE) opgesteld (Ilson, 2012). Dit PvE diende als leidraad voor het onderzoek.

Het veldwerk is uitgevoerd van 27 tot en met 29 augustus 2012. De uitwerking vond aansluitend plaats. Onderzoeksdocumentatie en vondstmateriaal zullen te zijner tijd worden overgedragen aan het depot van de Provincie Noord-Holland.

Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg). De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.2), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als richtlijn. RAAP beschikt over een opgravingsvergunning, verleend door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

1.2 Administratieve gegevens

Gemeente: Castricum

Plaats: Bakkum-Noord

Plangebied: Plangebied Bleumerweg en Duinvallei

Centrumcoördinaten: Bleumerweg: 106.003 / 509.256

Duinvallei: 105.634 / 509.497

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: Bleumerweg: 420954

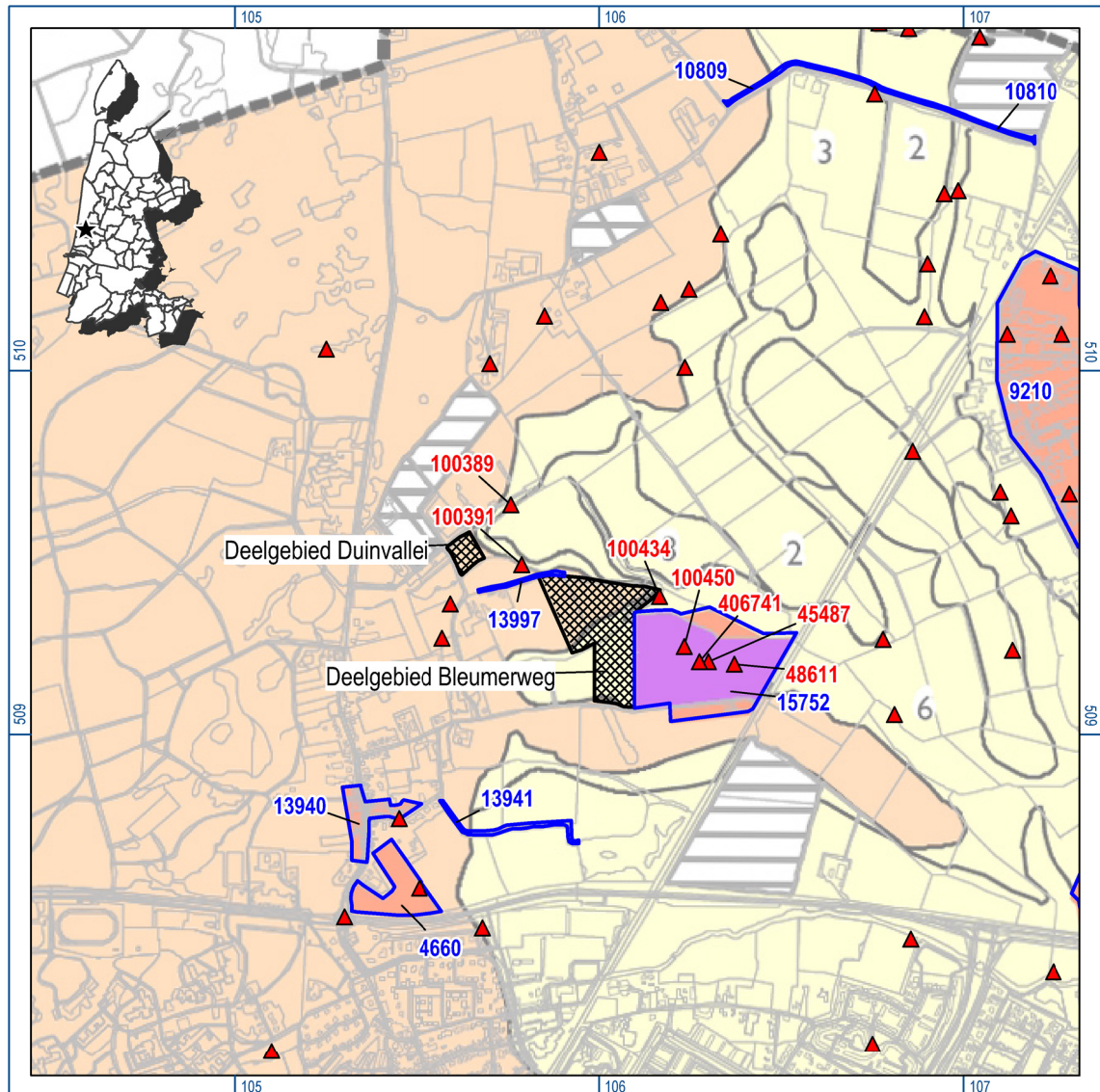
Duinvallei: 420952

ARCHIS-waarnemingsnummers: nog niet toegekend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 53296

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Figuur 1. Ligging van het plangebied (gearceerd) met ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw) geprojecteerd op de maatregelenkaart van het Archeologiebeleid van de gemeente Castricum (Alkemade e.a., 2011; paars: categorie 1, provinciale monumenten; donker oranje: categorie 2, gewaardeerde vindplaatsen/AMK terreinen; licht oranje: categorie 3, verwachtingszones 1 en 8; lichtgeel: categorie 4, verwachtingszones 2 t/m 7 en 9 t/m 11); inzet: ligging in Noord-Holland (ster).

2 Voorgaand onderzoek

Deelgebied Bleumerweg

In het zuidelijke deel van het deelgebied Bleumerweg heeft in 2004 een inventariserend booronderzoek plaatsgevonden (De Kort, 2004). Dat onderzoek besloeg tevens een gebied ten oosten van het huidige deelgebied Bleumerweg. Tijdens het veldonderzoek zijn 58 boringen verricht in een driehoeksgrid van 40 bij 50 m. Van deze boringen vallen er negen binnen de grenzen van het zuidelijke deel van het huidige deelgebied Bleumerweg.

In november 2011 is een inventariserend booronderzoek (verkennende fase) uitgevoerd in het noordelijke deel van deelgebied Bleumerweg (Coppens & De Kruif, 2012). Tijdens het veldonderzoek zijn 21 boringen verricht in een grid van 40 bij 50 m dat aansloot op het in 2004 gebruikte driehoeksgrid. De onderzoeksresultaten van het onderzoek uit 2004 zijn verwerkt in het onderzoek dat in 2011 heeft plaatsgevonden zodat een vlakdekkende indruk van het deelgebied is verkregen. Voorafgaand aan het booronderzoek is een bureauonderzoek uitgevoerd om de geologische, bodemkundige en landschappelijke kenmerken alsmede de bekende en verwachte archeologische waarden van het plangebied te inventariseren.

Uit het inventariserend booronderzoek blijkt dat de bodem bestaat uit matig fijn, slecht gesorteerd zand. Het zand is kalkrijk, bevat schelpfragmenten van zoutwaterminnende soorten en is geïnterpreteerd als strandafzettingen. Hierop ligt een pakket zwak tot sterk siltig zand met enkele humus- en kleilagen dat is geïnterpreteerd als kwelder- en/of wadafzettingen die onderdeel uitmaken van de binnendelta van het Oer-IJ estuarium. In een aantal boringen is hierop lichtgeelgrijs matig fijn zand aangetroffen. Mogelijk gaat het om duinafzettingen. De dikte hiervan bedraagt niet meer dan 20 cm. In het centrale deel van het deelgebied is in één boring een geul aangetroffen. De geul is opgevuld met zware klei, die rietresten bevat. De top van het bodemprofiel bestaat uit een laag bruin-grijs, matig humeus, sterk siltig tot kleilig, matig fijn zand. Deze laag is circa 10 cm dik en is geïnterpreteerd als de bouwvoor. Daaronder komt een laag voor met (bruin)grijs, sterk siltig tot kleilig matig fijn zand met zand- en kleibrokken. Deze laag is geïnterpreteerd als verstoorde laag als gevolg van bijvoorbeeld incidenteel dieper ploegen. Het is echter ook mogelijk dat sprake is van een recente en oude bouwvoor van voor de ruilverkaveling (Coppens & De Kruif, 2012). De totale dikte van dit pakket varieert van 5 tot 55 cm en is op de meeste plaatsen circa 25 tot 30 cm.

Voor de aangetroffen strand(wal)afzettingen geldt een lage tot middelhoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de periode Laat Neolithicum t/m Bronstijd. Voor de kwelder- en/of wadafzettingen geldt een middelhoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de periode IJzertijd t/m Romeinse tijd. Tijdens het onderzoek in 2004 is een vindplaats uit de Vroege Middeleeuwen (tabel 1) aangetroffen. De vindplaats bevindt zich circa 100 meter ten oosten van het huidige deelgebied Bleumerweg. Gezien de aanwezigheid van deze nabijgelegen vindplaats geldt voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen een zeer hoge archeologische verwachting. Voor latere vindplaatsen uit de 18e t/m de 20e eeuw geldt een lage archeologische verwachting.

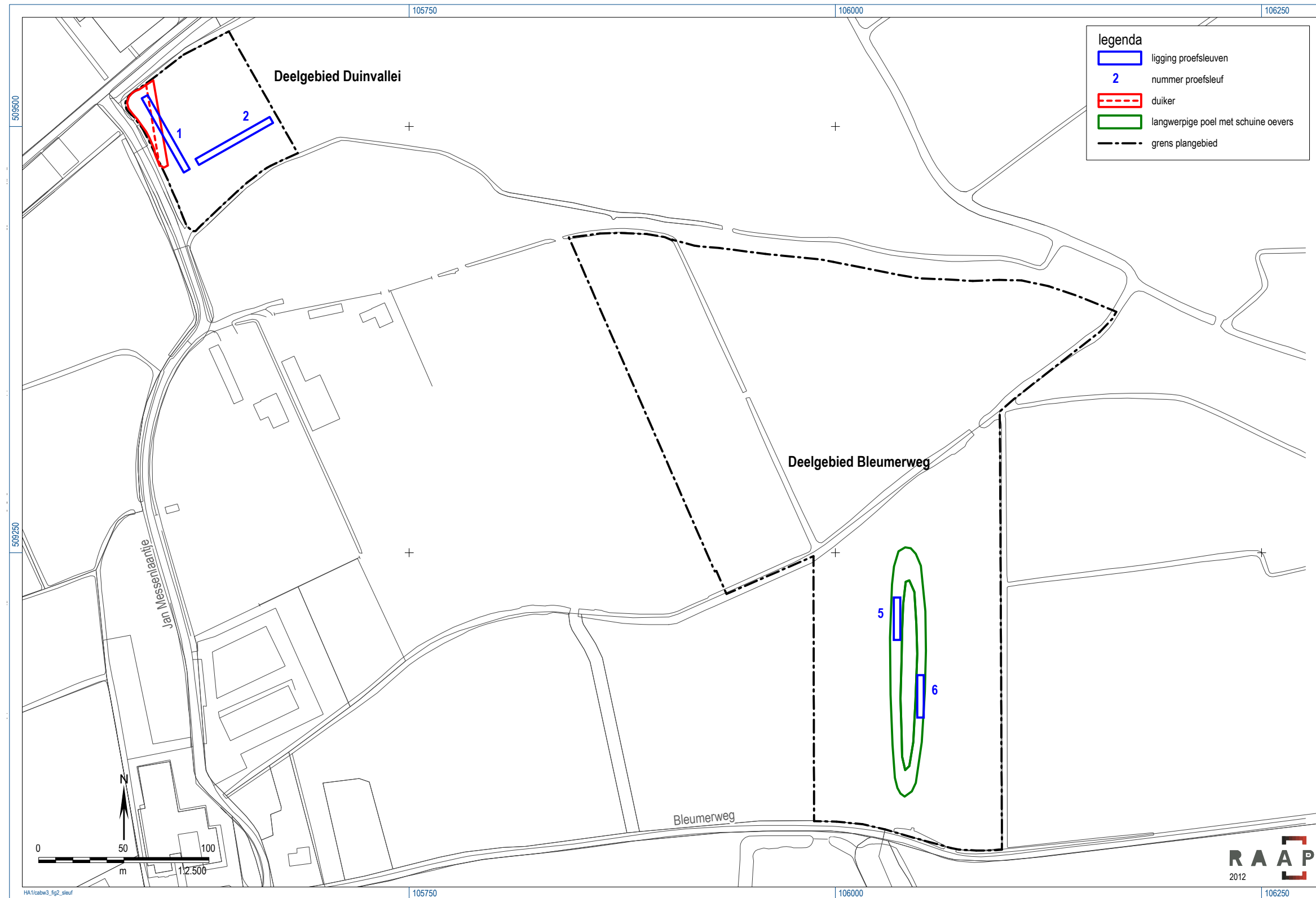
Deelgebied Duinvallei

In november 2011 heeft een bureauonderzoek en een inventariserend booronderzoek (verken- nende fase) plaatsgevonden in deelgebied Duinvallei (Coppens & De Kruif, 2012). Dit booronder- zoek heeft zich met name gericht op een aan te leggen duinrel ten noorden van het Jan Miessen- laantje. Op de locatie waar de duiker zal worden aangelegd en waar het proefsleuvenonderzoek zich op richt, is slechts één boring gezet.

Hieruit bleek dat de bodem bestaat uit strandafzettingen waarvan de top op 90 cm -Mv (1,0 m -NAP) ligt. Op de strandafzettingen ligt een dun laagje matig zandige klei dat wordt geïnterpre- teerd als kwelder- en/of wadafzettingen waarop oude duinen zijn afgezet. De bovenste 60 cm van het profiel is verstoord.

Voor de strand(wal)afzettingen geldt een lage tot middelhoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de periode Laat Neolithicum t/m Bronstijd. Op grond van de aanwezigheid van duin- en strandzanden (met mogelijk begraven paleosolen) geldt een middelhoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de periode IJzertijd t/m Romeinse tijd. Voor de kwelder- en wad- afzettingen geldt eveneens een middelhoge archeologische verwachting voor de periode IJzertijd t/m Romeinse tijd. Vindplaatsen kunnen zich op verschillende diepten bevinden in een humeus, ontkalkt niveau in de duin- of strandafzettingen, mogelijk direct onder de bouwvoor. Op basis van vondsten uit de omgeving geldt voor de Middeleeuwen een middelhoog tot hoge archeologische verwachting. Voor de Nieuwe tijd geldt een lage archeologische verwachting met name voor de 18e t/m 20e eeuw.

Op basis van de resultaten van het voorafgaande onderzoek werd besloten om waarderend arche- ologisch vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven uit te voeren. Dit onderzoek diende plaats te vinden binnen het zuidelijke deel van het deelgebied Bleumerweg waar een langwerpige poel wordt aangelegd en ter hoogte van de voorgenomen duiker bij het Jan Miessenlaantje (figuur 2). Deze bodemingrepen reiken dieper dan de reeds verstoorde bovengrond waardoor eventueel aan- wezige archeologische resten kunnen worden aangetast.

Figuur 2. Ligging van de proefsleuven t.o.v. de voorgenomen bodemingrepen (bron: Stichting Landschap Noord-Holland).

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
 Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Archeologische perioden			
Tijdperk		Datering	
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)		1795	
Nieuwe tijd	B	1650	
	A	1500	
Middeleeuwen	Laat	1250	
	Vol	1050	
	Vroeg	Ottoons	900
		Karolingisch	725
		Merovingisch laat	525
		Merovingisch vroeg	450
Romeinse tijd	Laat	270	
	Midden	70 na Chr.	
	Vroeg	15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat	250
		Midden	500
		Vroeg	800
	Bronstijd	Laat	1100
		Midden	1800
		Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850
		Midden	4200
		Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	6450
		Midden	8640
		Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500
		Jong B	16.000
		Jong A	35.000
Midden		250.000	
Oud			

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

3 Doel van het onderzoek

Het waarderend onderzoek in de vorm van proefsleuven werd aanbevolen naar aanleiding van de resultaten van het vooronderzoek. Het voornaamste doel van het proefsleuvenonderzoek was het toetsen en aanvullen van de gespecificeerde archeologische verwachting met betrekking tot het onderzochte gebied. In eerste instantie gaat het om het (al dan niet) vaststellen van de aanwezigheid van archeologische grondsporen. Indien deze worden aangetroffen, wordt bepaald wat de aard, omvang, datering, kwaliteit en diepteligging van de aanwezige archeologische grondsporen/resten is.

De resultaten van het proefsleuvenonderzoek zijn bepalend voor de vraag hoe verder met het terrein dient te worden omgegaan. Indien er behoudenswaardige archeologische resten worden aangetroffen, zal moeten worden beoordeeld of deze bij de inrichting van het terrein kunnen worden ingepast. Indien een dergelijke conserverende inrichting niet mogelijk is, dan komen de vindplaatsen mogelijk voor een opgraving in aanmerking. Teneinde een goed afgewogen beslissing (selectiebesluit) door de bevoegde overheid mogelijk te maken, zijn in het Programma van Eisen (Ilson, 2012) specifieke onderzoeksvragen geformuleerd die door middel van het proefsleuvenonderzoek beantwoord dienen te worden:

1. In welke mate is de bodem in het plangebied verstoord?
2. Hoe is de bodemopbouw (laagopeenvolging en bodemhorizonten)?
3. Wat voor informatie geeft de vindplaats over de bewoningsgeschiedenis van het Oer-IJ estuarium?
4. Wat is de grondwaterstand ter plaatse?
5. Zijn er aanwijzingen voor een archeologische vindplaats?
6. Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig? Wat is de vondstdichtheid/ruimtelijke verspreiding? Hoe is de conserveringstoestand? Wat is de typologische datering?
7. Zijn archeologische grondsporen aanwezig? Zo ja, wat is hun aard, datering, diepteligging, kwaliteit (gaafheid en conservering) en ruimtelijke verspreiding?
8. Is sprake van een behoudenswaardige vindplaats?

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum

Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

4 Methodes

Omvang en plaatsing van de proefsleuven

In totaal zijn 4 proefsleuven aangelegd met een totale oppervlakte van 600 m² (tabel 2). Deze proefsleuven zijn aangelegd op de in het PvE beoogde locaties. Proefsleuven 1 en 2 zijn aangelegd in het deelgebied Duinvallei en de proefsleuven 5 en 6 zijn aangelegd in het deelgebied Bleumerweg (figuur 2).

Putnummer	Afmetingen	omvang
1	50 x 4 m	200 m ²
2	50 x 4 m	200 m ²
5	25 x 4 m	100 m ²
6	25 x 4 m	100 m ²

Tabel 2. Overzicht aangelegde putten.

Vanwege een wijziging in de voorgenomen bodemingrepen zijn de sleuven 3 en 4 uit het PvE komen te vervallen (zie aanvulling op het PvE d.d. 15 augustus).

Opgravingsvlakken en profielen

Deelgebied Bleumerweg

In de proefsleuven 5 en 6 is één opgravingsvlak aangelegd. Dit vlak is in de duinafzettingen aangelegd en ter plaatse van de kijkgaten en kolomopnames verdiept tot in de strandafzettingen. De diepte van deze sleuven bedroeg circa 0,6 tot 0,9 m -Mv (0,5 tot 0,85 -NAP).

De profielen zijn gedocumenteerd d.m.v. kolomopnames en beschreven in het programma Deborah (bijlage 4). In proefsleuf 5 zijn aan de westzijde drie opnames gemaakt. In proefsleuf 6 zijn aan de westzijde drie opnames gemaakt en aan de oostzijde twee. Voor de profielwanden zijn de volgende vlaknummers gereserveerd: 101 (noordprofiel), 102 (oostprofiel), 103 (zuidprofiel) en 104 (westprofiel). De locaties van de kolomopnames zijn ingemeten met behulp van een Robotic Total Station en als volgt genummerd: het eerste getal geeft het putnummer aan, de volgende twee getallen de profielwand en het laatste getal het kolomnummer binnen deze put (kaartbijlage 1).

Deelgebied Duinvallei

In proefsleuf 1 zijn twee opgravingsvlakken aangelegd. Het hoogste vlak (vlak 2) is aangelegd direct onder de bouwvoor op circa 0,5 m -Mv. Op dit niveau tekende zich een min of meer noord-zuid georiënteerde greppel af (kaartbijlage 1: donkerblauw gestippeld). Na het documenteren van dit spoor is het vlak verder verdiept tot in de top van de strandafzettingen op circa 0,9 m -Mv (0,7 m -NAP). Dit vlak is geregistreerd als vlak 1.

In proefsleuf 1 is de westzijde van het profiel gedocumenteerd. Hiervan is een aaneengesloten stuk (7 m) getekend, aangevuld met kolomopnames om de tien meter (kaartbijlage 1). Het pro-

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

fiel is getekend op schaal 1:20 en de verschillende bodemlagen hebben een uniek spoornummer gekregen.

In proefsleuf 2 is één opgravingsvlak aangelegd. Het vlak is deels in de strandafzettingen en deels in de top van de duinafzettingen aangelegd. In beide gevallen is dat het hoogste niveau waarop grondsporen werden waargenomen. De diepte varieerde van circa 0,50 m tot 1,20 m -Mv. Van proefsleuf 2 zijn twee delen van het zuidprofiel gedocumenteerd (totaal 22 m). Het profiel is getekend op schaal 1:20 en de verschillende bodemlagen hebben een uniek spoornummer gekregen.

In alle proefsleuven is de hoogte van de aangelegde vlakken ingemeten ten opzichte van NAP met behulp van een Robotic Total Station.

Afwerking en behandeling van sporen en vondsten

De grondsporen zijn in het vlak gefotografeerd en ingemeten met een Robotic Total Station. Alle sporen zijn genummerd in een reeks beginnend bij 1. Vervolgens zijn enkele grondsporen gecoupeerd en in profiel getekend op schaal 1:20. De sporen zijn niet afgewerkt.

Vondsten die tijdens de aanleg van het vlak zijn gedaan, zijn per laag verzameld en per vak van 5 m lengte geregistreerd. Vondsten uit sporen zijn per spoor, en zo mogelijk per vulling verzameld. Bij het registreren en beschrijven van de grondsporen en vondsten is gebruikgemaakt van het database programma ODILE.

Bemonstering

Uit een humeuze bodemlaag (S1007) en uit sporen met een humeuze vulling (S39 en S21) is een grondmonster genomen. In totaal zijn 3 monsters genomen (bijlage 3).

Afwijkingen en aanpassingen van de onderzoeksstrategie

Tijdens het veldonderzoek is op de volgende punten afgeweken van de onderzoeksstrategie zoals in het PvE omschreven:

In de proefsleuven 5 en 6 zijn de opgravingsvlakken aangelegd in de duinafzettingen en ter plaatse van de profielkolommen en kijkgaten verdiept tot in het strandzand. Dit is in afwijking van het PvE waarin opgenomen was dat de vlakken tot in het strandzand verdiept moesten worden. De vlakken zijn aangelegd op of net onder de maximale ontgravingsdiepte van de toekomstige ingreep. Aangezien de vlakken nu minimaal op de maximale ontgravingsdiepte zijn aangelegd, heeft het bevoegd gezag na overleg met RAAP besloten dat de proefsleuven niet verder verdiept hoeven te worden.

5 Resultaten

5.1 Fysisch-geografisch onderzoek

Tijdens het proefsleuvenonderzoek is aan de hand van de gedocumenteerde profielen een beeld verkregen van de landschappelijke ligging van het plangebied. Beide deelgebieden bevinden zich in het van Oer-IJ estuarium dat actief was tussen 1000 en 0 voor Chr.

In het deelgebied Bleumerweg zijn vanaf circa 0,8 m -Mv (0,85 m -NAP) strand(wal)afzettingen aangetroffen. Deze afzettingen bestaan uit zeer fijn zand met mariene schelpfragmenten (S5005, 6003 en 6004). Op de strandafzettingen zijn kwelder- en/of wadafzettingen afgezet, die onderdeel uitmaken van de binnendelta van het Oer-IJ estuarium (S6003). Het betreft een dunne laag licht grijze, sterk zandige klei. Hierop is duinzand (S5003, 5004, 6005) afgezet, behorend tot de Oude Duin- en Strandafzettingen (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl). Het pakket duinzand is maximaal circa 20 tot 30 cm dik en bestaat uit licht geelgrijs zeer fijn kalkloos zand.

De top van het bodemprofiel bestaat uit een donker grijsbruine bouwvoor van circa 30 cm dik met daaronder een bruingrijze, licht humeuze zandlaag met zandbrokken (S5002 en 6002). Deze laag wordt geïnterpreteerd als verstoorde laag als gevolg van bijvoorbeeld incidenteel dieper ploegen. Het verstoorde pakket (inclusief de bouwvoor) is circa 50 cm. Lokaal is onder de bouwvoor nog een oude bouwvoor (S5006) aanwezig, die bestaat uit een donkergrijze, homogene zandlaag. De oude bouwvoor onderscheidt zich van het verstoorde pakket onder de bouwvoor door het ontbreken van zandbrokken en door het hogere humusgehalte.

Ook in het deelgebied Duinvallei zijn strand(wal)afzettingen aangetroffen. Hier bevindt de top van de strand(wal)afzettingen (kaartbijlage 1: S1010, 1012, 1013 en 2010) zich op circa 0,9 m -Mv (0,6 m -NAP). Op het strand(wal)zand is een dik pakket duinzand afgezet (S1002, 1004, 1006, 1008 en 2002 t/m 2009). Het betreft kalkloos, zeer fijn duinzand waarbinnen op basis van kleurverschillen en bodemkundige kenmerken verschillende lagen kunnen worden onderscheiden. In het duinzand zijn twee humeuze zandlagen (S1003 en 1005) en twee veenlagen (S1007 en 1009) waargenomen. In de zich sluitende kustbarrière kon veengroei op gang komen in de lager gelegen delen van het landschap tussen de duinen en strandwallen en tegen de flanken van de duinen en strandwallen. De twee veenlagen bestaan uit (grijs)bruin, zwak tot matig kleiig veen dat rietresten bevat en waarin ook wat zand is ingestoven. Een deel van de aangetroffen grondsporen is opgevuld geraakt door de onderste veenlaag (S1009). De onderkant van de veenlaag en daarmee de overgang naar het onderliggende strand(wal)zand is rommelig. Dit kan betekenen dat het niveau belopen is (figuur 3). In de veenlagen zijn behalve twee fragmenten bot geen archeologische indicatoren aangetroffen

Hoger in het duinzand bevinden zich de twee humeuze zandlagen (kaartbijlage 1: profiel put 1 vlak 104, S1003 en 1005). Deze overstoven vegetatiehorizonten zijn donker bruingrijs van kleur en bevatten wat plantenresten. Dergelijke niveaus duiden op potentieel bewoonbare locaties.

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Figuur 3. Profielopname westprofiel proefsleuf 1 met daarin de verschillende lagen in het duinzand en een greppel (S2).

In samenhang met de bovenste vegetatiehorizont is dan ook een greppel (S3) aangetroffen. In de vegetatiehorizonten zijn geen archeologische indicatoren zoals houtskool, bot of aardewerk waargenomen.

In oostelijke richting wordt het pakket duinzand dikker (van ca. 20 cm naar 60 cm). In het oostelijke deel van proefsleuf 2 is een lage duinrug aangetroffen waarvan de top zich op circa 0,5 m -Mv (0,24 m -NAP) bevindt. Op het duin zijn enkele paalkuilen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een huisplattegrond. Direct ten oosten van de huisplattegrond loopt de duinrug weer af. Aangezien de duinen rondom het plangebied noord-zuid georiënteerd zijn, lijkt het aannemelijk dat het duin min of meer recht aangesneden is. De breedte van de duinrug is circa 20 meter.

De bovengrond bestaat uit een grijsbruine bouwvoor van circa 25 cm dik met daaronder een pakket zwak siltig zand met zandbrokken en veel ijzervlekken dat als verstoorde laag is geïnterpreteerd. De totale dikte van bouwvoor en verstoorde laag is circa 40 tot 50 cm. Er zijn in het plangebied geen grootschalige verstoringen dieper dan de bouwvoor aangetroffen. De enige uitzondering hierop vormt een smalle verstoorde baan (S999) direct ten oosten van de duinrug.

5.2 Archeologie

5.2.1 Grondsporen

Tijdens het onderzoek zijn in totaal 40 grondsporen aangetroffen. Het gaat om 9 paalkuilen, 12 kuilen, 16 greppels, een sloot en twee natuurlijke verstoringen. Een sporenlijst is opgenomen in bijlage 1. Hieronder worden de verschillende categorieën stuk voor stuk besproken.

Sloot

In het deelgebied Bleumerweg is slechts één spoor aangetroffen. Het gaat om een sloot (S1) die noord-zuid georiënteerd is. Zoals tijdens het onderzoek uit 2004 (De Kort) is vastgesteld, wijkt het huidige verkavelingspatroon af van de ligging van de sloten in het verleden. Spoor 1 komt overeen met een sloot die op de kadastrale minuut van 1822 is weergegeven (Gemeente Castricum en Baccum, sectie A, 2e blad Baccum). Waarschijnlijk betreft het een sloot uit de Nieuwe tijd.

Greppels

In het deelgebied Duinvallei zijn diverse greppels aangetroffen. De greppels zijn op twee verschillende niveaus aangetroffen en dateren uit twee verschillende perioden.

Greppels in het strand(wal)zand

De meeste greppels in proefsleuf 1 (S2, 4, 5, 6, 8 en 10) zijn ingegraven in de strandafzettingen (S1010) en worden afgedekt door de onderste veenlaag (S1009). Op basis van het aardewerk dat uit greppel S2 en tussen de greppels in de strand(wal)afzettingen is aangetroffen, worden deze greppels in de periode Late IJzertijd-Romeinse tijd gedateerd. De greppels variëren in breedte van 0,2 m tot 1,5 m en zijn noordnoordwest-zuidzuidoost georiënteerd. Greppels S2, 4 en 8 staan daar min of meer haaks op. Alle greppels hebben gediend als ontwateringsgreppels en hebben te maken met de waterhuishouding op het terrein. Uit de coupes van de greppels blijkt dat ze in elk geval een aantal keer (per jaar?) watervoerend zijn geweest.

De grenzen tussen de sporen 2, 4 en 5 waren nauwelijks waarneembaar waardoor de wijze waarop de greppels elkaar oversnijden discutabel is (figuur 4). Er kunnen dus geen uitspraken worden gedaan over de relatieve ouderdom van deze greppels en er wordt aangenomen dat ze gelijktijdig gegraven zijn. Uitzondering hierop vormt greppel S8, die oost-west is georiënteerd en duidelijk de greppels S6 en S10 oversnijdt. Er is geen vondstmateriaal uit deze greppel afkomstig, waaruit een meer specifieke datering kan worden afgeleid.

Greppels in het duinzand

In proefsleuf 1 is op een hoger niveau dan de hiervoor besproken greppels een noordwest-zuid-oost georiënteerde greppel (S3) ingegraven in de top van het duinzand en afgedekt door de bovenste vegetatiehorizont (S1003). Ook de greppels (S12, 15, 20, 21, 24 en 38) in proefsleuf 2 zijn ingegraven vanuit de top van het duinzand en hebben een noordwest-zuidoostelijke oriëntatie. Deze parallel aan de duinrug lopende greppels dienden ter afwatering van het duin. Op basis van het uit deze greppels verzamelde aardewerk wordt het greppelsysteem in de 12-13e eeuw gedateerd.

Figuur 4. Een deel van het greppelsysteem uit de Late IJzertijd-Romeinse tijd in proefsleuf 1, vlak 1.

Twee greppels vallen op door een afwijkende oriëntering. Greppel S25 heeft een noordoost-zuidwest oriëntering en is ouder dan S24. Deze greppel kon slechts over een korte afstand (2,5 m) worden vrijgelegd, waardoor het lastig is uitspraken te doen over de functie van deze greppel. Greppel S14 staan haaks op de overige greppels die het duin afwateren. De greppel is jonger dan de greppels 12 en 15, maar sluit wat betreft datering (11e tot 13e eeuw) wel goed aan op de overige greppels en maakt dus naar alle waarschijnlijk deel uit van het greppelsysteem.

Kuilen

De in totaal 12 kuilen zijn van uiteenlopende aard. Van de meeste is niet duidelijk geworden wat de functie ervan kan zijn geweest. Over het algemeen zijn ze rond of ovaal van vorm en variëren ze in afmetingen van 0,5 m tot 1,0 m in doorsnede. De kuilen S9, 11, 13, 16, 18 en 19 zijn aangetroffen in de top van de strand(wal)afzettingen. Spoor 9 is opgevuld met veen, de sporen 11 en 19 hebben een gelaagde vulling die doet vermoeden dat ze afwisselend onder water dan wel droog stonden en de sporen 13, 16 en 18 hebben een homogene, zandige vulling.

De kuilen S22, 23, 39 en 40 zijn in de top van de duinafzettingen aangetroffen. De sporen 22 en 23 zijn opgevuld met sterk siltig, humeus zand. Kuil S40 is met lichtbruin zand opgevuld, vergelijkbaar met dat van de kuilen 13, 16 en 18. Kuil S39 is deels ingegraven in een oudere kuil (S17). Beide kuilen zijn sterk gelaagd met humeuze kleilagen en bevatten riet (figuur 5). Mogelijk gaat het om waterkuilen.

Figuur 5. Profielopname zuidprofiel proefsleuf 2 waarin zichtbaar zijn S17 en S39.

Paalkuilen

Het betreft hier negen paalkuilen (S27, S28, S29, S31, S33, S34, S35, S36 en S37) die allemaal in de top van het duinzand zijn aangetroffen in het oostelijke deel van het plangebied waar de duinrug het hoogst ligt.

De twee meest oostelijk gelegen paalkuilen (S36 en S37) zijn in het vlak min of meer vierkant van vorm. In spoor 36 zijn enkele fragmenten kogelpot aardewerk aangetroffen die in de 9e tot 11e eeuw worden gedateerd. Mogelijk behoren de twee paalkuilen tot een (bij)gebouw of een hekwerk. De overige zeven paalkuilen worden tot een huisplattegrond gerekend. Niet de hele structuur is opgegraven; slechts een gedeelte van wat waarschijnlijk de zuidwand van een huis of bijgebouw is geweest valt binnen de proefsleuf. Zes van de zeven paalkuilen die tot de structuur worden gerekend liggen in een rij op regelmatige afstand van elkaar. De onderlinge hartafstand tussen de verschillende paalkuilen bedraagt ongeveer 2,2 meter. De rij paalkuilen strekt zich uit over een afstand van ongeveer 13 meter en loopt van zuidwest in een noordoostelijke richting. Ze vormt een licht gebogen lijn. Mogelijk gaat het om een bootvormige huisplattegrond. Op een kleine 2 meter ten zuiden van de palenrij, ter hoogte van S35, ligt gedeeltelijk tegen het profiel S34. Deze paalkuil hoort ook tot de structuur. De palen die in gebogen rij paalkuilen hebben gestaan, de zogenaamde stijlen, zijn onderdeel van de gebinten van een boerderij geweest. Paalkuil S34 is mogelijk een onderdeel van de zijbeuk geweest. De overige paalkuilen van deze zijbeuk liggen ten net buiten de proefsleuf, net als het noordelijk deel van de boerderijplattegrond.

Bij huisplattegronden met gebinten blijft vaak onduidelijk waar de wand stond (Dijkstra, 2011). Voor de wand werd namelijk vaak een lichtere fundering toegepast, zoals een grondbalk of graszoden. Bovendien kon de wand op diverse manieren geplaatst worden, bijvoorbeeld in lijn met de gebinten of op variërende afstand daarbuiten.

Niet alle paalkuilen zijn gecoupeerd. Aangezien het hier een inventariserend onderzoek betrof, zijn slechts twee paalkuilen (S28 en S31) nader onderzocht. Uit de coupe van S31 blijkt dat het spoor drie verschillende vullingen kent. Vulling 2 vormt de kuil die is dichtgegooid nadat de paal in de kuil is geplaatst. De plaats van de paal, de kern, is zichtbaar als vulling 1. Vulling 0 heeft mogelijk te maken met het uitgraven van de paal uit de kuil, mogelijk toen de boerderij werd afgebroken. Het kan echter ook een 'reparatiespoor' zijn.

De boerderij wordt op basis van de aangetroffen aardewerkscherven in de paalkuilen, het vondstmateriaal gevonden ter hoogte van de plattegrond tijdens de aanleg van de werkput en de vorm van de plattegrond, in de 10e tot 13e eeuw gedateerd.

5.2.2 Vondsten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn 47 vondsten verzameld. Het betreft voornamelijk fragmenten aardewerk (44 stuks). Het overige vondstmateriaal bestaat uit drie fragmenten dierlijk bot. Een vondstenlijst is opgenomen in bijlage 2.

Aardewerk

De verzameling aardewerk valt wat betreft de datering uiteen in twee groepen.

In het noordwestelijke deel van proefsleuf 1 zijn uit de top van het strand(wal)zand tussen het greppelsysteem en uit greppel S2 (zeer klein fragmentje) 12 fragmenten handgevormd aardewerk verzameld. Het totaalgewicht van de 12 fragmenten bedraagt 99 gram. De fragmenten zijn niet verweerd of afgerond en goed geconserveerd. Op basis van twee randfragmenten met nagelindrukken en op basis van de magering (organisch) worden deze scherven in de Late IJzertijd - inheems Romeinse periode gedateerd.

Het overige aardewerk is afkomstig uit de duinafzettingen in proefsleuf 2 of uit de sporen die in die duinafzettingen zijn ingegraven. Dit aardewerk dateert uit de 10e tot de 13e eeuw; dat wil zeggen uit de Volle Middeleeuwen.

Het materiaal uit de 10e eeuw betreft 10 fragmenten kogelpot met kwarts magering. Een fragment '3-laags' gebakken kogelpot (V16) dateert uit de 10e-11e eeuw evenals een fragment Pingsdorf aardewerk met een rode versiering (V18). Ook is Paffrath aardewerk uit de 11e-12 eeuw verzameld en grijsbakkend kogelpot aardewerk uit de 13e eeuw.

Ook deze groep aardewerk is goed geconserveerd.

Bot

Het proefsleuvenonderzoek heeft drie botfragmenten opgeleverd. Het gaat om een klein fragment uit een kuil (S19) en om twee fragmenten uit de veenlaag (S1009) die op het strandzand ligt. Het fragmentje uit spoor 19 is te klein en te verweerd om te kunnen determineren. De fragmenten uit

spoor 1009 zijn goed geconserveerd en zijn waarschijnlijk afkomstig van een rund en van een paard.

Botanische macroresten

Conform het PvE zijn tijdens het veldonderzoek drie monsters van circa 3 liter genomen (bijlage 3). De monsters zijn genomen uit één van de veenlagen in proefsleuf 1 (S1007) uit een kuil (S39) en uit een greppel (S21). Alle bemonsterde lagen en sporen hebben een humeuze vulling die goed geconserveerd organisch materiaal kan bevatten. In dit stadium van het onderzoek worden de grondmonsters nog niet gezeefd of gewaardeerd. De monsters zijn dusdanig opgeslagen dat ze in een later onderzoeksstadium alsnog kunnen worden gebruikt voor botanisch onderzoek.

5.2.3 De vindplaats

Interpretatie

Op basis van het vondstmateriaal en de landschappelijke ligging van het sporenniveau, kunnen in deelgebied Duinvallei twee vindplaatsen worden onderscheiden.

Vindplaats 1

In het westen van het deelgebied zijn in de strand(wal)afzettingen een greppelsysteem en diverse kuilen aangetroffen. Uit de strand(wal)afzettingen en uit één van de greppels zijn fragmenten handgevormd aardewerk verzameld, die dateren uit de periode Late IJzertijd-Romeinse tijd. Het greppelsysteem bestaat uit greppels die variëren in breedte van 0,2 m tot 1,5 m en die noord-noordwest-zuidzuidoost georiënteerd zijn. De greppels 2, 4 en 8 staan daar min of meer haaks op. Alle greppels hebben gediend als ontwateringsgreppels en hebben te maken met de waterhuishouding op het terrein. Uit de coupes van de greppels blijkt dat ze in elk geval een aantal keer watervoerend zijn geweest. De kuilen zijn van uiteenlopende aard.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn de strand(wal)afzettingen met name onderzocht in het westelijke deel van deelgebied Duinvallei. Gezien de aanwezigheid van een hoger sporenniveau in de top van de duinafzettingen in het oostelijk deel, kon hier het niveau van de strandafzettingen niet worden onderzocht. Het is dus mogelijk dat de vindplaats zich verder in oostelijke richting uitstrekt en in het hele deelgebied of zelfs daarbuiten aanwezig is.

Vindplaats 2

De tweede vindplaats bestaat uit de zuidelijke wand van een bootvormige huisplattegrond en meerdere ontwateringsgreppels. Van de huisplattegrond zijn over een lengte van circa 13 meter, zeven paalkuilen aangetroffen. De huisplattegrond heeft een noordoost-zuidwestelijke oriëntatie en ligt op een lage duinrug in het oosten van het plangebied. Het duin wordt ontwaterd door meerdere greppels die op greppel S14 na allemaal parallel aan het duin lopen (noordwest-zuidoostelijke oriëntatie). De greppels zijn in het zuiden en oosten van het deelgebied aangetroffen.

Op basis van de vorm van de huisplattegrond en het aardewerk dat uit de greppels en de paalkuilen is verzameld, dateert deze vindplaats uit de 10e tot 13e eeuw (Volle Middeleeuwen).

De duinrug waarop de huisplattegrond is aangetroffen, is in het oosten en in het westen begrensd in proefsleuf 2, maar strekt zich zeker verder in noordelijke en zuidelijke richting uit tot buiten de

proefsleuf. De ontwateringsgreppels kunnen in het hele deelgebied en mogelijk ook daarbuiten aanwezig zijn.

Waardering

In de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.2; www.sikb.nl) worden criteria genoemd voor de waardering van archeologische vindplaatsen. Men maakt onderscheid tussen belevingswaarde, fysieke kwaliteit en inhoudelijke kwaliteit van een vindplaats. Belevingswaarde is slechts van belang voor zichtbare archeologische monumenten en is derhalve voor onderhavig onderzoek niet relevant.

De vindplaatsen worden eerst op hun fysieke kwaliteit beoordeeld. Ze worden op basis van hun fysieke kwaliteit als behoudenswaardig (opgraven of beschermen) aangemerkt indien de criteria gaafheid en conservering samen bovengemiddeld (5 of 6 punten) scoren. Bij een middelmatige tot lage score (4 punten of minder) wordt naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bepalen of het terrein toch behoudenswaardig is. Een afweging vindt plaats op de eerste 3 inhoudelijke kwaliteitscriteria: zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Bij een bovengemiddelde score van 7 punten of meer voor de eerste drie criteria, wordt de vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt.

Waardering op fysieke criteria

De mate waarin archeologische overblijfselen nog intact en in hun oorspronkelijke positie aanwezig zijn, geeft een indruk van de fysieke kwaliteit van een vindplaats. Binnen deze waarde wordt onderscheid gemaakt tussen de criteria gaafheid en conservering:

- gaafheid: de mate waarin de vindplaats verstoord is en de huidige stabiliteit van de fysieke omgeving;
- conservering: de mate waarin het archeologisch vondstmateriaal bewaard is gebleven.

Waardering op inhoudelijke criteria

Een waardering op basis van inhoudelijke kwaliteit kent de volgende criteria:

- zeldzaamheidswaarde: de mate waarin een bepaald type monument schaars is (of is geworden) voor een periode of in een gebied;
- informatiewaarde: de betekenis van een monument als bron van kennis over het verleden;
- ensemblewaarde: de meerwaarde die aan een monument wordt toegekend op grond van de mate waarin sprake is van een archeologische context en van een landschappelijke context.

Waardering van vindplaats 1

De vindplaats (greppelsysteem en kuilen uit de periode Late IJzertijd-Romeinse tijd) scoort bovengemiddeld op fysieke kwaliteit (6 punten). De gaafheid van de bodem (en de archeologische resten die hierin besloten liggen) is hoog. Er zijn geen verstoringen aangetroffen die dieper reiken dan circa 0,4 m -Mv terwijl de vindplaats op circa 0,9 m -Mv ligt. Hooguit is de vindplaats in het oostelijk deel van het plangebied, als deze zich tot daar uitstrekt, verstoord door ingravingen (kuilen, greppels) vanaf het hogere niveau waarop vindplaats 2 ligt.

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Ook de conservering van de vindplaats is goed. De sporen zijn goed leesbaar en het verzamelde materiaal verkeert afgezien van een klein fragment bot uit S19 in goede staat. De sporen en de vondsten bevinden zich onder het grondwaterniveau waardoor organisch vondstmateriaal goed bewaard blijft.

Met betrekking tot zowel de zeldzaamheidswaarde als de hier vaak aan gekoppelde informatie-waarde scoort de vindplaats respectievelijk gemiddeld en hoog (samen 5 punten). Hoewel een greppelsysteem niet als heel zeldzaam kan worden bestempeld, levert het wel informatie op over de ontginning en het gebruik van het gebied in de Late IJzertijd en de Romeinse tijd. Ook de ensemblewaarde mag middelhoog worden ingeschat. Er kan van worden uitgegaan dat zowel de landschappelijk als archeologische context in dit deel van het Oer-IJ relatief intact zijn.

Op grond hiervan wordt de vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt (tabel 3).

Waarde	Criteria	Scores		
		Hoog	Midden	Laag
Beleving	Schoonheid	Wordt niet gescoord		
	Herinneringswaarde	Wordt niet gescoord		
Fysieke Kwaliteit	Gaafheid	3		
	Conservering	3		
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid		2	
	Informatiewaarde	3		
	Ensemblewaarde		2	
	Representativiteit	n.v.t.		

Tabel 3. Waardering van vindplaats 1.

Waardering van vindplaats 2

De vindplaats (huisplattegrond en ontwateringsgreppels uit de Volle Middeleeuwen) scoort bovengemiddeld op fysieke kwaliteit (6 punten). De gaafheid van de vindplaats is hoog. Ondanks de ondiepe ligging van de duinkop (0,5 m -Mv) is de vindplaats goed bewaard gebleven. Op een smalle verstoorde strook direct ten oosten van de duinkop na zijn er binnen vindplaats 2 geen verstoringen aangetroffen. Ook de conservering van de vindplaats is goed. De sporen zijn goed leesbaar en het verzamelde materiaal verkeert in goede staat.

Op de inhoudelijke kwaliteit scoort de vindplaats ook bovengemiddeld (8 punten). De vindplaats heeft ten aanzien van de zeldzaamheid een middelmatige score, omdat er reeds vele middeleeuwse huisplattegronden in de gemeente Castricum zijn onderzocht. De informatiewaarde van deze vindplaats is met name gezien de landschappelijke ligging op een nog niet eerder onderzochte duinkop hoog. Hierdoor is uiteraard ook de ensemblewaarde hoog gescoord.

Op grond hiervan wordt de vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt (tabel 4).

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Waarde	Criteria	Scores		
		Hoog	Midden	Laag
Beleving	Schoonheid	Wordt niet gescoord		
	Herinneringswaarde	Wordt niet gescoord		
Fysieke Kwaliteit	Gaafheid	3		
	Conservering	3		
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid		2	
	Informatiewaarde	3		
	Ensemblewaarde	3		
	Representativiteit	n.v.t.		

Tabel 4. Waardering van vindplaats 2.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek in de gemeente Castricum, is vastgesteld dat er in het deelgebied Duinvallei twee archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. In het westen van het deelgebied Duinvallei zijn in de top van de strand(wal)afzettingen een greppelsysteem en kuilen uit de periode Late IJzertijd-Romeinse tijd aangetroffen. In het oosten en zuiden van het deelgebied Duinvallei zijn in de top van de duinafzettingen een huisplattegrond en meerdere ontwateringsgreppels uit de 10e tot 13e eeuw (Volle Middeleeuwen) aangetroffen.

In het deelgebied Bleumerweg zijn geen relevante archeologische resten aangetroffen binnen circa 0,6 m tot 0,9 m -Mv.

Op de specifieke onderzoeksvragen in het PvE kunnen de volgende antwoorden worden gegeven:

1. In welke mate is de bodem in het plangebied verstoord?

Er zijn geen grootschalige verstoringen aangetroffen in het plangebied. Op een smalle strook in het oosten van deelgebied Duinvallei na zijn er nergens verstoringen aangetroffen die dieper reiken dan 0,5 m. Gemiddeld is de bovengrond verstoord tot circa 0,3 - 0,4 m -Mv.

2. *Hoe is de bodemopbouw (laagopvolging en bodemhorizonten)?*

In het deelgebied Bleumerweg zijn vanaf circa 0,8 m -Mv (0,85 m -NAP) strand(wal)afzettingen aangetroffen. Op de strandafzettingen zijn kwelder- en/of wadafzettingen afgezet, die onderdeel uitmaken van de binnendelta van het Oer-IJ estuarium. Hierop is duinzand afgezet, behorend tot de Oude Duin- en Strandafzettingen (Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Schoorl). Het pakket duinzand is maximaal circa 20 tot 30 cm dik. De bouwvoor is circa 30 cm dik. Daaronder bevindt zich een verstoorde laag als gevolg van bijvoorbeeld incidenteel dieper ploegen. Lokaal is onder de bouwvoor nog een oude bouwvoor aanwezig, die bestaat uit een donkergrijze, homogene zandlaag.

Ook in het deelgebied Duinvallei zijn strand(wal)afzettingen aangetroffen. Hier bevindt de top van de strand(wal)afzettingen zich op circa 0,9 m -Mv (0,6 m -NAP). Op het strand(wal)zand is een dik pakket duinzand afgezet. Het betreft kalkloos, zeer fijn duinzand waarbinnen verschillende lagen kunnen worden onderscheiden. In het duinzand zijn twee humeuze zandlagen en twee veenlagen waargenomen. In de zich sluitende kustbarrière kon veengroei op gang komen in de lager gelegen delen van het landschap tussen de duinen en strandwallen en tegen de flanken van de duinen en strandwallen. Hoger in het duinzand bevinden zich de twee humeuze zandlagen. Deze overstoven vegetatiehorizonten zijn donker bruingrijs van kleur en bevatten wat plantenresten. Dergelijke niveaus duiden op potentieel bewoonbare locaties. In oostelijke richting wordt het pakket duinzand dikker (van ca. 20 cm naar 60 cm). In het oostelijke deel van proefsleuf 2 is een lage duinrug aangetroffen waarvan de top zich op circa 0,5 m -Mv (0,24

m -NAP) bevindt.

De bovengrond bestaat uit een grijsbruine bouwvoor van circa 25 cm dik met daaronder een pakket zwak siltig zand met zandbrokken en veel ijzervlekken dat als verstoorde laag is geïnterpreteerd.

3. Wat voor informatie geeft de vindplaats over de bewoningsgeschiedenis van het Oer-IJ estuarium?

In het strand(wallen)landschap vond ter plaatse van het deelgebied Duinvallei in de periode Late IJzertijd-Romeinse tijd menselijke activiteit plaats. Hiervan getuigen de diverse greppels en kuilen en de aardewerk scherven die hier gevonden zijn.

In de Volle Middeleeuwen vond bewoning plaats op de in het oosten van deelgebied Duinvallei opgestoven duinrug.

4. Wat is de grondwaterstand ter plaatse?

Het grondwater stond ten tijde van het veldwerk op circa 0,8 m -NAP. Dat is net iets hoger dan de top van de strand(wal)afzettingen.

5. Zijn er aanwijzingen voor een archeologische vindplaats?

Ja, er zijn tijdens het proefsleuvenonderzoek twee archeologische vindplaatsen aangetroffen.

6. Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig? Wat is de vondstdichtheid/ruimtelijke verspreiding? Hoe is de conserveringstoestand? Wat is de typologische datering?

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in deelgebied Duinvallei 47 vondsten verzameld. Het betreft voornamelijk fragmenten aardewerk (44 stuks). Het overige vondstmateriaal bestaat uit drie fragmenten dierlijk bot. In deelgebied Bleumerweg zijn geen vondsten aangetroffen.

In het noordwestelijke deel van deelgebied Duinvallei zijn uit de top van het strand(wal)zand tussen het greppelsysteem en uit greppel S2 (zeer klein fragmentje) 12 fragmenten handgevormd aardewerk verzameld. De fragmenten zijn niet verweerd of afgerond en goed geconserveerd. Op basis van twee randfragmenten met nagelindrücken en op basis van de magering (organisch) worden deze scherven in de Late IJzertijd - inheems Romeinse periode gedateerd.

Het overige aardewerk is afkomstig uit de duinafzettingen in het zuidelijke en oostelijke deel van deelgebied Duinvallei of uit de sporen die in die duinafzettingen zijn ingegraven. Dit aardewerk dateert uit de 10e tot de 13e eeuw, dat wil zeggen uit de Volle Middeleeuwen. Ook dit aardewerk is goed geconserveerd. De verzameling aardewerk bestaat uit fragmenten kogelpot met kwartsmagering, een fragment '3-laags' gebakken kogelpot, dat dateert uit de 10e-11e eeuw evenals een fragment Pingsdorf aardewerk met een rode versiering. Ook is Paffrath aardewerk uit de 11e-12 eeuw verzameld en grijsbakkend kogelpot aardewerk uit de 13e eeuw.

7. Zijn archeologische grondsporen aanwezig? Zo ja, wat is hun aard, datering, diepteligging, kwaliteit (gaafheid en conservering) en ruimtelijke verspreiding?

In het plangebied zijn diverse grondsporen aanwezig. In deelgebied Bleumerweg is een sloot aangetroffen, die waarschijnlijk in de Nieuwe tijd gedateerd kan worden.

In het deelgebied Duinvallei zijn in het strand(wal)zand op circa 0,9 m -Mv (0,6 m -NAP) enkele greppels en kuilen aangetroffen. Deze worden op basis van het vondstmateriaal dat is gevonden ter hoogte van de greppels tijdens de aanleg van de proefsleuf in de periode Late IJzertijd-Romeinse tijd gedateerd. Deze sporen zijn goed bewaard gebleven en ook het vondstmateriaal is goed geconserveerd. Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn de strand(wal)afzettingen met name onderzocht in het westelijke deel van deelgebied Duinvallei. Gezien de aanwezigheid van een hoger sporenniveau in de top van de duinafzettingen in het oostelijk deel, kon hier het niveau van de strandafzettingen niet worden onderzocht.

In het zuidelijke en oostelijke deel van deelgebied Duinvallei zijn op diverse niveaus in het duinzand sporen aangetroffen. Het gaat om greppels, kuilen en paalkuilen. Op basis van het aardewerk dat uit deze sporen is verzameld, is vastgesteld dat deze sporen dateren uit de 10e tot de 13e eeuw. Ondanks dat deze sporen al vanaf 0,5 m -Mv aanwezig zijn, is ook hier de gaafheid en conservering hoog.

8. *Is sprake van een behoudenswaardige vindplaats?*

Ja, zowel vindplaats 1 (greppelsysteem en kuilen uit de periode Late IJzertijd-Romeinse tijd) als vindplaats 2 (huisplattegrond en ontwateringsgreppels uit de Volle Middeleeuwen) is als behoudenswaardig aangemerkt. Voor vindplaats 1 geldt dat deze waardering met name gebaseerd is op de fysieke kwaliteit. Vindplaats 2 scoorde op alle aspecten bovengemiddeld.

6.2 Aanbevelingen

In het deelgebied Bleumerweg zijn geen vondsten of sporen aangetroffen binnen de maximale ontgravingsdiepte van de werkzaamheden. Voor deze locatie wordt geen vervolgonderzoek aanbevolen. De geplande aanleg van een langwerpige poel kan vanuit archeologisch oogpunt zonder bezwaar worden uitgevoerd. Wel geldt dat wanneer desondanks zaken worden aangetroffen waarvan vermoed wordt dat deze van archeologische waarde zijn, het conform de Monumentenwet verplicht is deze aan te melden bij het bevoegd gezag.

In het deelgebied Duinvallei zijn twee behoudenswaardige vindplaatsen aangetroffen. Voor beide vindplaatsen wordt aanbevolen deze *in situ* te behouden.

Na overleg met de opdrachtgever (de heer R. Houtwipper) en de adviseur van het bevoegd gezag (mevrouw C. Nyst van CultuurCompagnie) is overeengekomen dat in het deelgebied Duinvallei de werkzaamheden beperkt zullen blijven tot de noordwestelijke hoek van het deelgebied (figuur 2: rode lijn).

Vindplaats 1 is op dit deel van het terrein aangetroffen vanaf 0,9 m -Mv. De voorgenomen aanleg van de duiker zal de bodem tot maximaal 2 m -Mv verstoren. Hieruit volgt dat behoud van de vindplaats in de bodem niet mogelijk is.

Gezien de beperkte omvang van de bodemgrepen buiten de reeds aangelegde proefsleuf, wordt aanbevolen de bodemgrepen te laten plaatsvinden onder archeologische begeleiding (protocol

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

opgraven). In deze volgende onderzoeksfase dienen tevens de monsters t.b.v. botanisch onderzoek, die tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn genomen, te worden uitgewerkt.

Voorafgaand aan de begeleiding dient een Programma van Eisen te worden opgesteld door een senior KNA-archeoloog. Dit PvE dient te worden goedgekeurd door de bevoegde overheid alvorens de werkzaamheden kunnen starten.

Voor vindplaats 2 geldt dat realisatie van de plannen niet langer een bedreiging vormt. In het kader van de voorgenomen ingrepen wordt dan ook geen vervolgonderzoek aanbevolen voor het overige deel van het deelgebied duinvallei.

Wel wordt aanbevolen om vindplaats 2 op basis van zowel de fysieke als de inhoudelijke kwaliteit planologisch te beschermen. Indien in de toekomst toch bodemgrepen op het overige deel van het terrein plaats zullen vinden, dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van een vindplaats uit de Volle Middeleeuwen die al vanaf 0,5 m -Mv aanwezig is.

Op basis van de bevindingen van dit onderzoek neemt de gemeente Castricum een selectiebesluit (contactpersoon als adviseur van de bevoegde overheid mevrouw C. Nyst).

Literatuur

- Alkemade, M., R.M. van Heeringen & K. Klerks**, 2011. Archeologiebeleid gemeente Castricum. *Vestigia-Rapportnummer V634*. Vestigia, Amersfoort.
- Coppens, C.F.H. & S. de Kruif**, 2012. Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase). *RAAP-notitie 4112*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Dijkstra, M.F.P.**, 2011. *Rondom de mondingen van Rijn en Maas: landschap en bewoning tussen de 3e en de 9e eeuw in Zuid-Holland, in het bijzonder de Oude Rijnstreek*. Leiden.
- Ilson, P.**, 2012. Programma van Eisen Inventariserend veldonderzoek (proefsleuven) Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum. *RAAP-programma van Eisen 1091*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Kort, J.W. de**, 2004. Onderzoeksgebied Bleumerweg te Bakkum, gemeente Castricum: een inventariserend archeologisch onderzoek. *RAAP-notitie 648*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.

Gebruikte afkortingen

ARCHIS	ARCHeologisch Informatie Systeem
KLIC	Kabels en Leidingen Informatie Centrum
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
NAP	Normaal Amsterdams Peil

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Ligging van het plangebied (gearceerd) met ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw) geprojecteerd op de maatregelenkaart van het Archeologiebeleid van de gemeente Castricum (Alkemade e.a., 2011; paars: categorie 1, provinciale monumenten; donker oranje: categorie 2, gewaardeerde vindplaatsen/AMK terreinen; licht oranje: categorie 3, verwachtingszones 1 en 8; lichtgeel: categorie 4, verwachtingszones 2 t/m 7 en 9 t/m 11); inzet: ligging in Noord-Holland (ster).

Figuur 2. Ligging van de proefsleuven t.o.v. de voorgenomen bodemingrepen (bron: Stichting Landschap Noord-Holland).

Figuur 3. Profielopname westprofiel proefsleuf 1 met daarin de verschillende lagen in het duinzand en een greppel (S2).

Figuur 4. Een deel van het greppelsysteem uit de Late IJzertijd-Romeinse tijd in proefsleuf 1, vlak 1.

Figuur 5. Profielopname zuidprofiel proefsleuf 2 waarin zichtbaar zijn S17 en S39.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Tabel 2. Overzicht aangelegde putten.

Tabel 3. Waardering van vindplaats 1.

Tabel 4. Waardering van vindplaats 2.

Bijlage 1. Sporenlijst.

Bijlage 2. Vondstenlijst.

Bijlage 3. Monsterlijst.

Bijlage 4. Profielkolommen.

Kaartbijlage 1. Resultaten proefsleuvenonderzoek

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Bijlage 1: Sporenlijst

Spoor	Vulling	Vlak	Vorm	Gecoupeerd	Vormcoupe	Diepte	Interpretatie	Interpretatie specifiek	Textuur	Mediaan	Humus	Sublaag	Kleur	Gevlakt	Fem	Schelpenresten	Plantenresten
1	0	1	lineair		-	0	sloot		zand matig siltig	ZF	h2	-	donkerbruingrijs	-	FE1	-	-
1	1	1	lineair		-	0	sloot		zand matig siltig	ZF	h1	-	bruingrijs	-	FE1	-	-
2	0	1	lineair	Ja	kom	26	greppel		zand matig siltig	ZF	h2	z11	bruingrijs	-	-	-	-
2	1	1	lineair	Ja	kom	26	greppel		zand matig siltig	ZF	h2	z11	grijsbruin	-	-	-	-
3	0	2	lineair	Ja	kom	22	greppel		zand matig siltig	ZF	h2	z11	bruingrijs	-	FE1	-	-
4	0	1	lineair	Ja	kom	24	greppel		zand matig siltig	ZF	h2	z11	bruingrijs	-	-	-	-
5	0	1	lineair	Ja	hoek	22	greppel		zand sterk siltig	ZF	h3	-	donkerbruingrijs	-	-	-	-
6	0	1	lineair		-	0	greppel		klei zwak zandig	-	h2	-	grijsbruin	-	-	-	PR1
6	1	1	lineair		-	0	greppel		zand sterk siltig	MF	h1	-	lichtbruingrijs	-	-	-	-
7	0	1	lineair		-	0	laag	vegetatiehorizont	veen sterk kleilig	-	-	zb	donkerbruingrijs	-	-	-	-
8	0	1	lineair		-	0	greppel		veen sterk kleilig	-	-	zb	donkerbruin	-	-	-	-
9	0	1	rond		-	0	kuil		veen sterk kleilig	-	-	zb	donkerbruin	-	-	-	-
10	0	1	lineair		-	0	greppel		zand sterk siltig	MF	h3	-	donkerbruingrijs	grijs	-	-	-
11	0	103	NVT		-	0	kuil		zand matig siltig	ZF	h1	-	lichtgrijs	-	-	-	-
12	0	1	lineair	Ja	kom	13	greppel		zand zwak siltig	ZF	-	-	lichtbruingrijs	-	FE1	-	-
13	0	1	ovaal	Ja	kom	28	kuil		zand zwak siltig	ZF	-	-	lichtbruingrijs	-	FE1	-	-
14	0	1	lineair		-	0	greppel		zand matig siltig	ZF	h1	-	grijsbruin	grijs	FE1	-	PR1
15	0	1	lineair	Ja	kom	60	greppel		zand matig siltig	ZF	h1	-	grijsbruin	grijs	FE1	-	-
16	0	1	rond		-	0	kuil		zand zwak siltig	ZF	-	-	lichtbruingrijs	-	-	R1	-
17	0	1	rond	Ja	kom	50	kuil		zand zwak siltig	ZF	h11	kl1	lichtbruingrijs	-	-	R1	-
18	0	1	rond		-	0	kuil		zand zwak siltig	ZF	-	vb	lichtbruingrijs	-	-	R2	-
19	0	1	rond		-	0	kuil		zand zwak siltig	ZF	h2	-	donkerbruin	-	-	-	-
19	1	1	rond		-	0	kuil		zand zwak siltig	ZF	h1	-	lichtbruingrijs	-	-	-	-

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
 Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Spoor	Vulling	Vlak	Vorm	Gecoupeerd	Vormcoupe	Diepte	Interpretatie	Interpretatie specifiek	Textuur	Mediaan	Humus	Sublaag	Kleur	Gevlkt	Fem	Schelpenresten	Plantenresten
20	0	1	lineair		-	0	greppel		zand matig siltig	ZF	h2	-	donkerbruin	-	-	-	-
21	0	1	lineair	Ja	kom	60	greppel		veen zwak kleilig	-	h2	zkb	donkerbruingrijs	-	-	-	-
21	1	1	lineair	Ja	kom	60	greppel		zand matig siltig	ZF	h1	-	donkergrijs	-	-	-	-
21	2	1	lineair	Ja	kom	60	greppel		klei sterk zandig	-	h1	zb	bruingrijs	lichtgrijs	FE1	-	-
22	0	1	rond		-	0	kuil		zand uiterst siltig	zf	h1	-	bruingrijs	-	FE1	-	-
23	0	1	rond		-	0	kuil		zand uiterst siltig	Zf	h1	-	bruingrijs	-	FE1	-	-
24	0	1	lineair	Ja	kom	40	greppel		klei sterk zandig	-	h1	-	donkergrijs	-	FE2	-	-
24	1	1	lineair	Ja	kom	40	greppel		zand matig siltig	ZF	h2	zb	donkerbruingrijs	-	-	-	-
25	0	1	lineair		-	0	greppel		zand matig siltig	ZF	h3	-	donkerbruin	-	-	-	-
26	0	1	ovaal		-	0	kuil		zand matig siltig	ZF	-	kb	grijsbruin	-	FE1	-	-
27	0	1	rond		-	0	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h1	-	bruingrijs	-	FE1	-	-
28	0	1	rond	Ja	kom	18	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h1	-	bruingrijs	-	FE2	-	-
29	0	1	onr		-	0	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h1	-	bruingrijs	-	FE2	-	-
30	0	1	onr		-	0	natuurlijke verstoring		zand uiterst siltig	ZF	h1	-	lichtbruingrijs	-	FE2	-	-
31	0	1	rond	Ja	hoek	36	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h1	-	donkergrijs	grijs	FE2	-	-
31	1	1	rond	Ja	hoek	36	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h1	zb	donkergrijs	grijs	FE2	-	-
31	2	1	rond	Ja	hoek	36	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	-	-	grijs	-	FE2	-	-
32	0	1	rond		-	0	natuurlijke verstoring		zand matig siltig	ZF	-	-	lichtbruingrijs	-	FE2	-	-
33	0	1	ovaal		-	0	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h1	-	bruingrijs	-	FE2	-	-
34	0	1	vier		-	0	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h1	-	bruingrijs	-	FE2	-	-
35	0	1	ovaal		-	0	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h1	-	bruingrijs	-	FE2	-	-
36	0	1	vier		-	0	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h2	-	donkergrijs	-	FE2	-	-

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
 Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Spoor	Vulling	Vlak	Vorm	Gecoupeerd	Vormcoupe	Diepte	Interpretatie	Interpretatie specifiek	Textuur	Mediaan	Humus	Sublaag	Kleur	Gevlekt	Fem	Schelpenresten	Plantenresten
37	0	1	vier	-	-	0	paalkuil		zand uiterst siltig	ZF	h2	-	donkergrijs	-	FE2	-	-
38	0	1	lineair	-	-	0	greppel		zand uiterst siltig	ZF	h2	-	donkergrijs	-	FE2	-	-
39	0	103	NVT	-	-	0	kuil		zand zwak siltig	ZF	HL1	KL1	lichtbruingrijs	-	-	-	R11
40	0	1	lineair	-	-	0	greppel		zand zwak siltig	ZF	-	-	lichtbruingrijs	-	Fe1	-	-
1001	0	104	NVT	-	-	0	laag	bouwvoor	zand zwak siltig	ZF	h2	-	grijsbruin	-	FE2	-	-
1002	0	104	NVT	-	-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	-	grijs	-	FE2	-	-
1003	0	104	NVT	-	-	0	laag	vegetatiehorizont	zand zwak siltig	ZF	h2	-	donkerbruingrijs	-	-	-	PR1
1004	0	104	NVT	-	-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	MF	-	-	lichtgeelgrijs	-	FE2	-	-
1005	0	104	NVT	-	-	0	laag	vegetatiehorizont	zand zwak siltig	ZF	h3	-	donkerbruingrijs	-	-	-	PR1
1006	0	104	NVT	-	-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	MF	-	hv	lichtgrijs	-	FE2	-	-
1007	0	104	NVT	-	-	0	laag	vegetatiehorizont	veen zwak kleilig	-	-	-	bruin	-	-	-	-
1008	0	104	NVT	-	-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	-	lichtgrijs	-	-	-	PR1
1009	0	104	NVT	-	-	0	laag	vegetatiehorizont	veen sterk kleilig	-	-	-	LYU	-	-	-	R11
1010	0	104	NVT	-	-	0	laag	strandafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	kl1	lichtgrijs	-	-	M3	PR1
1011	0	104	NVT	-	-	0	laag	kweider- of wadafzettingen	klei uiterst siltig	-	h1	-	grijs	-	-	-	PR1
1012	0	104	NVT	-	-	0	laag	strandafzettingen	zand zwak siltig	MF	-	-	grijs	-	-	M3	-
1013	0	104	NVT	-	-	0	laag	strandafzettingen	zand zwak siltig	MF	-	h1	grijs	-	-	M1	-
1014	0	104	NVT	-	-	0	laag	verstoord	zand matig siltig	ZF	h2	-	donkergrijs	-	FE1	-	-
1015	0	104	NVT	-	-	0	laag	verstoord	veen sterk kleilig	-	h3	zkb	donkerbruingrijs	-	-	-	-
2001	0	103	NVT	-	-	0	laag	bouwvoor	zand zwak siltig	ZF	h2	-	grijsbruin	-	FE2	-	-
2002	0	103	NVT	-	-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	ZF	h1	-	bruingrijs	-	FE2	-	-
2003	0	103	NVT	-	-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	-	lichtgeelgrijs	bruin	FE1	-	-
2004	0	103	NVT	-	-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	h1	lichtbruingrijs	-	FE2	-	-

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
 Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Spoor	Vulling	Vlak	Vorm	Gecoörd	Vormcoupe	Diepte	Interpretatie	Interpretatie specifiek	Textuur	Mediaan	Humus	Sublaag	Kleur	Gevlekt	Fem	Schelpenresten	Plantenresten
2005	0	103	NVT		-	0	laag	duin- of strandafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	kl2	lichtgrijs	-	FE1	-	-
2006	0	103	NVT		-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	-	grijs	-	-	M3	-
2007	0	103	NVT		-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	hv	geelgrijs	-	FE2	-	-
2008	0	103	NVT		-	0	laag	duinafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	-	lichtgeelgrijs	-	FE1	-	-
2009	0	103	NVT		-	0	laag	duin- of strandafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	h1	lichtgrijs	-	FE1	-	-
2010	0	103	NVT		-	0	laag	strandafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	kl2	lichtgeelgrijs	-	FE1	-	-
2011	0	103	NVT		-	0	laag	vegetatiehorizont	veen sterk kleilig	-	-	-	donkerbruingrijs	-	-	-	-
5001	0	104	NVT		-	0	laag	bouwvoor	zand matig siltig	ZF	h2	-	donkergrijsbruin	-	FE2	-	-
5002	0	104	NVT		-	0	laag	verstoord	zand matig siltig	ZF	h1	zb	grijsbruin	-	FE1	-	-
5003	0	104	NVT		-	0	laag	duinafzettingen	zand matig siltig	ZF	-	-	lichtgeelgrijs	bruin	FE2	-	-
5003	1	104	NVT		-	0	laag	duinafzettingen	zand matig siltig	ZF	-	-	lichtgeelgrijs	bruin	FE9	-	-
5004	0	104	NVT		-	0	laag	duinafzettingen	zand matig siltig	ZF	-	-	lichtgeelgrijs	-	FE2	-	-
5005	0	104	NVT		-	0	laag	strandafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	-	lichtgrijs	-	-	M3	-
5006	0	104	NVT		-	0	laag	oude bouwvoor	zand matig siltig	ZF	h2	-	donkergrijs	-	FE2	-	-
6001	0	104	NVT		-	0	laag	bouwvoor	zand matig siltig	ZF	h2	-	donkergrijsbruin	-	FE2	-	-
6002	0	104	NVT		-	0	laag	verstoord	zand matig siltig	ZF	h1	zb	bruingrijs	-	FE1	-	-
6003	0	104	NVT		-	0	laag	kweider- of wadafzettingen	klei sterk zandig	-	-	hv	lichtgrijs	-	-	-	-
6004	0	104	NVT		-	0	laag	strandafzettingen	zand zwak siltig	ZF	-	-	lichtgrijs	-	FE1	M3	-
6005	0	104	NVT		-	0	laag	duinafzettingen	zand matig siltig	ZF	-	-	lichtgeelgrijs	-	FE1	-	-

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
 Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Bijlage 2: Vondstenlijst

vondst	put	vlak	spoor	materiaal	materiaal algemeen	materiaal specifiek	totaal aantal	totaal gewicht	begindatering	einddatering
1	1	1	1010	Keramik	aardewerk, handgevormd		6	16	Late IJzertijd	Romeins
2	1	104	1010	Keramik	aardewerk, handgevormd	nagelindrukken	2	42	Late IJzertijd	Romeins
3	1	102	2	Keramik	aardewerk, handgevormd		1	1		
4	1	1	1010	Keramik	aardewerk, handgevormd		2	20	Late IJzertijd	Romeins
5	1	1	1007	Bot, dierlijk	-		2	270		
6	1	1	1010	Keramik	aardewerk, handgevormd		1	1		
7	2	104	14	Keramik	Paffrath		1	6	11e eeuw	12e eeuw
8	2	1	19	Keramik	Paffrath		4	37	11e eeuw	12e eeuw
8	2	1	19	Bot, dierlijk	-		1	8		
9	2	1	2004	Keramik	witbakkend aardewerk	Mayen	1	1	8e eeuw	9e eeuw
9	2	1	2004	Keramik	kogelpot aardewerk		1	14	10e eeuw	10e eeuw
9	2	1	2004	Keramik	grijsbakkend aardewerk		1	6	13e eeuw	13e eeuw
9	2	1	2004	Keramik	Paffrath		1	20	11e eeuw	12e eeuw
10	2	1	2003	Keramik	kogelpot aardewerk		2	14	10e eeuw	10e eeuw
11	2	1	24	Keramik	grijsbakkend aardewerk		2	22	13e eeuw	13e eeuw
12	2	1	31	Keramik	indet		1	4		
13	2	1	2002	Keramik	roodbakkend, geglaazuurd		3	22	NTA	NTC
13	2	1	2002	Keramik	kogelpot aardewerk		2	8	10e eeuw	10e eeuw
13	2	1	2002	Keramik	indet		1	20		
14	2	1	2007	Keramik	indet		1	62		
15	2	1	35	Keramik	kogelpot aardewerk		2	92	10e eeuw	10e eeuw
16	2	1	36	Keramik	kogelpot aardewerk	3-laags gebakken	1	32	10e eeuw	11e eeuw
16	2	1	36	Keramik	kogelpot aardewerk		1	1	10e eeuw	10e eeuw
17	2	1	2007	Keramik	kogelpot aardewerk		1	64	10e eeuw	10e eeuw
18	2	1	2002	Keramik	pingsdorf aardewerk	rode versiering	2	15	9e eeuw	10e eeuw
18	2	1	2002	Keramik	roodbakkend, geglaazuurd		3	6	NTA	NTC
18	2	1	2002	Keramik	kogelpot aardewerk		1	10	10e eeuw	10e eeuw
18	2	1	2002	Keramik	roodbakkend		1	1	NTA	NTC

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum

Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Bijlage 3: Monsterlijst

monster	put	vlak	spoor	monstercode
1	1	104	1007	algemeen
2	2	103	39	algemeen
3	2	103	21	algemeen

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum
Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

Bijlage 4: Profielkolommen

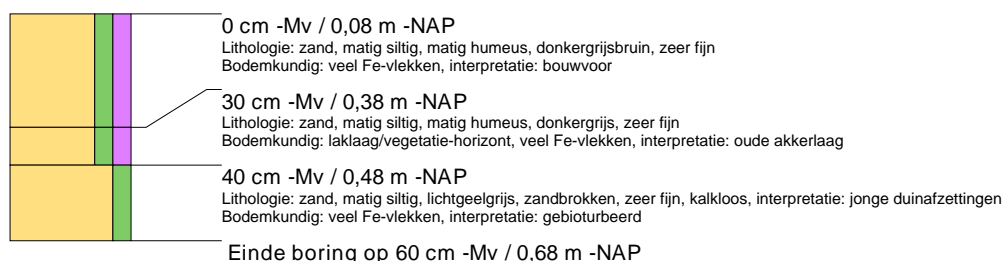
boring: CABW3-5041

beschrijver: FW, datum: 27-8-2012, X: 106.034.82, Y: 509.199.80, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: -0,03, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Stichting Landschap NH, uitvoerder: RAAP West

boring: CABW3-5042

beschrijver: FW, datum: 27-8-2012, X: 106.034.60, Y: 509.210.66, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: -0,08, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Stichting Landschap NH, uitvoerder: RAAP West

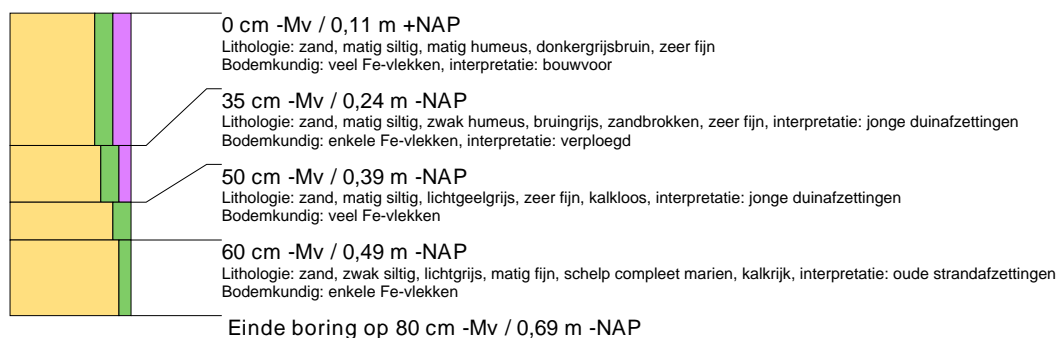
boring: CABW3-5043

beschrijver: FW, datum: 27-8-2012, X: 106.034.22, Y: 509.222.29, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: -0,11, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Stichting Landschap NH, uitvoerder: RAAP West

boring: CABW3-6024

beschrijver: FW, datum: 27-8-2012, X: 106.052.13, Y: 509.155.56, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,11, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Stichting Landschap NH, uitvoerder: RAAP West

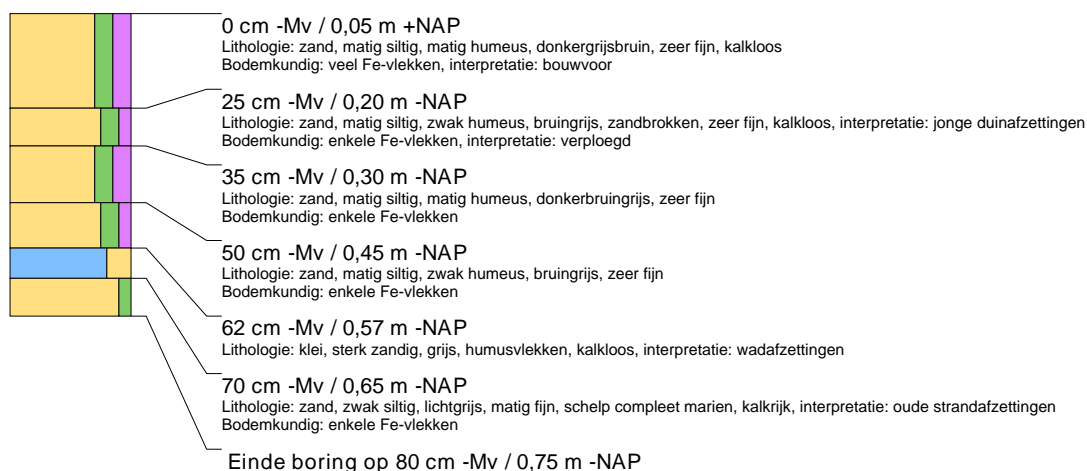
boring: CABW3-6025

beschrijver: FW, datum: 27-8-2012, X: 106.052,19, Y: 509.176,36, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,04, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Stichting Landschap NH, uitvoerder: RAAP West

boring: CABW3-6041

beschrijver: FW, datum: 27-8-2012, X: 106.047,45, Y: 509.155,48, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,05, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Stichting Landschap NH, uitvoerder: RAAP West

boring: CABW3-6042

beschrijver: FW, datum: 27-8-2012, X: 106.047,69, Y: 509.161,94, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: -0,01, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Stichting Landschap NH, uitvoerder: RAAP West

boring: CABW3-6043

beschrijver: FW, datum: 27-8-2012, X: 106.047.86, Y: 509.175.11, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: -0,02, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Stichting Landschap NH, uitvoerder: RAAP West

RAAP-RAPPORT 2614

Plangebied Bleumerweg en Duinvallei, gemeente Castricum

Archeologisch vooronderzoek: een waarderend veldonderzoek (proefsleuven)

